

T.V.N.D. HÀ NỘI

W

D

225

ÁP THƠ THIẾU NHI

thuongmaitrangxua.vn
Cánh
vòng

ỦY-BAN B.V.C.S.T.E
PHƯỜNG QUÁN THANH

THƯ VIỆN

Số: 003/THỎ

KIM ĐỒNG

VI 41
C 107

THU VIỆN
THU ĐỐC BA ĐÌNH

CÁNH VÔNG

(TẬP THƠ CỦA THIẾU NHI)

Bìa và minh họa của
BÙI XUÂN PHẢI

thuongmaitruongxua.vn

84/124/206

ỦY BAN B.V.C.S.T.E
PHƯỜNG QUẢN THẠNH
THU VIỆN
Số: 003/THỞ

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

HÀ NỘI — 1983

PHAN THỊ VÀNG ANH

(Sinh năm 1968)

CON GÀ NHÀ EM

Con gà trống nhà em
Rất là hóm tử độ
Người ta đã dậy rồi
Còn gáy cho dậy nữa.

6-1975

In 21.000 bản tại Nhà máy in Tiến Bộ, Hà Nội. Khổ 13×19
Số XB: 27/KĐA. Số in: 750. In xong ngày 15 tháng 7 năm 1983.
Gửi lưu chiều tháng 7 năm 1983.

CÁI KIM, CÁI CHỈ

Cái kim đang ngủ
Cái chỉ dậy luôn
Cái kim bật dậy
Bảo rằng: « Ấy này! »

Cái kim, cái chỉ
Cái chỉ, cái kim
Hai đứa thân nhau
Cùng vui cùng múa.

6-1975

CHIM ĐI DẠO MẮT

Năng nhảy nhót trên cành hoa thắm
Chim liu lo vui lắm đây này
Mà chim lại giỏi hát hay
Chim đi dạo mát bóng mây che dù.

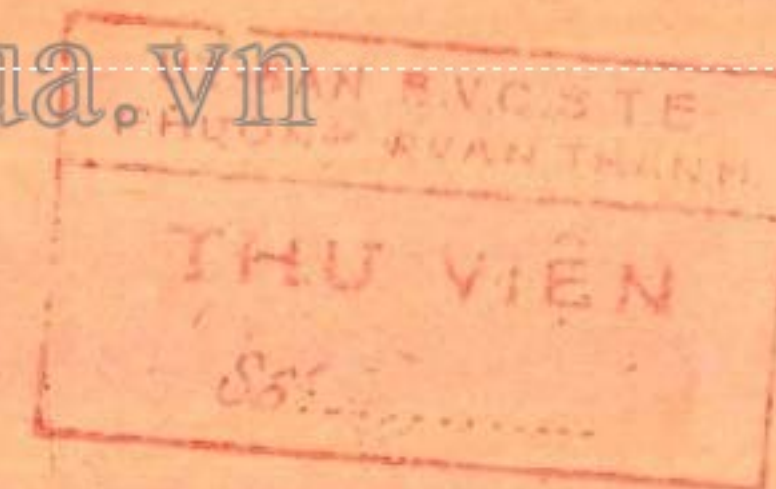
10-1976

CÂY GIOI

Nhà anh Mạnh cây to bóng mát
Những chùm gioi nặng trĩu trên cây
Gió thức giấc ru cành nhè nhẹ
Những mùa hoa ong đến cả bầy.

12-1976

thuongmaitruongxua.vn

NGUYỄN THỊ THANH TÂM

(Sinh năm 1968)

CÔ THỢ QUÉT VÔI

Em ra đường phố
Thấy cô quét vôi
Cô trèo thang cao
Cô leo lên trời
Cô mặc áo trắng, áo vàng,
Cho bao nhà mới.

Cò đi làm về
Nếu có ai hỏi
Cò làm nghề gì
Nhìn áo cò biết
Là nghề quét vôi.

Em nhìn cò
Yêu yêu quá thôi!
Mai ngày khôn lớn
Làm cò quét vôi.
Đi đi khắp nơi
Quét cho nhà máy
Tường trắng như bông
Vôi hồng cửa sổ
Vôi xanh, vôi đỏ
Tất cả khoe trời
Áo mới của mình
Chào cò, cò thợ quét vôi!

1975

CÂY SI

Râu dài
Như ông cụ
Xoa xuống
Mặt hồ
Có bóng
Ông cụ

Đang đi
Giữa công viên Thống Nhất
Râu si
Màu nâu sẫm
Bố em bảo
Mưa làm râu
Trắng ra
Ơ! Chả nhẽ
Mưa làm cây si già?

1976

MẶT TRĂNG VÀ MẶT TRỜI

Mặt trăng và mặt trời
Thay nhau
Canh gác.
Mặt trời
Tỏa nắng
Gọi mọi người
Làm việc.
Mặt trăng
Tỏa ánh sáng
Gọi chúng em
Ra chơi.
Mặt trăng và mặt trời
Thay nhau
Làm việc.

1977

HOÀNG NGỌC CHÂU

(Sinh năm 1970)

CÁI MÁY BƠM

Chủ gà đang mãi chơi
Thoáng thấy máy bơm khinh khách cười
Chủ gà giật mình chạy mất
Nước phun như dòng thác
Mặt nước long lanh ánh bạc
Chị khoai nước giờ tay vẩy chào
Cả đồng lúa xôn xao
A, nước về, nước về!
(Thế là hết khát).
Chủ chuồn chuồn
Cưỡi trực thăng
Nhìn xuống cánh đồng
Tỏ vẻ hài lòng
Liên gật đầu:
— Được, được, được, được!

1977

MÀU SẮC NÔNG TRƯỜNG

Kính lặn nông trường
Sông Bôi — Hà Sơn Bình

Núi mặc áo xanh
Cánh đồng mặc áo nâu
Mây cây mặc áo đỏ

Bê con mặc áo vàng
 Gương mặt cô công nhân
 Như trắng rằm tháng tám
 Các cô cười
 Hàm răng trắng bóng
 Sáng cả một vùng đồi núi tươi xanh.

1977

GẶP GỠ

Chiếc máy cày sơn đỏ
 Chạy trên cánh đồng làng
 Chú bê khoang lang thang
 Vừa chơi vừa gặm cỏ
 Đuôi vồng lên trời cao

Miệng mỉm cười niềm nở
 — Em chào chị máy cày!
 — Chú bê khoang lại đây
 Em thật ngoan lắm đó.

1977

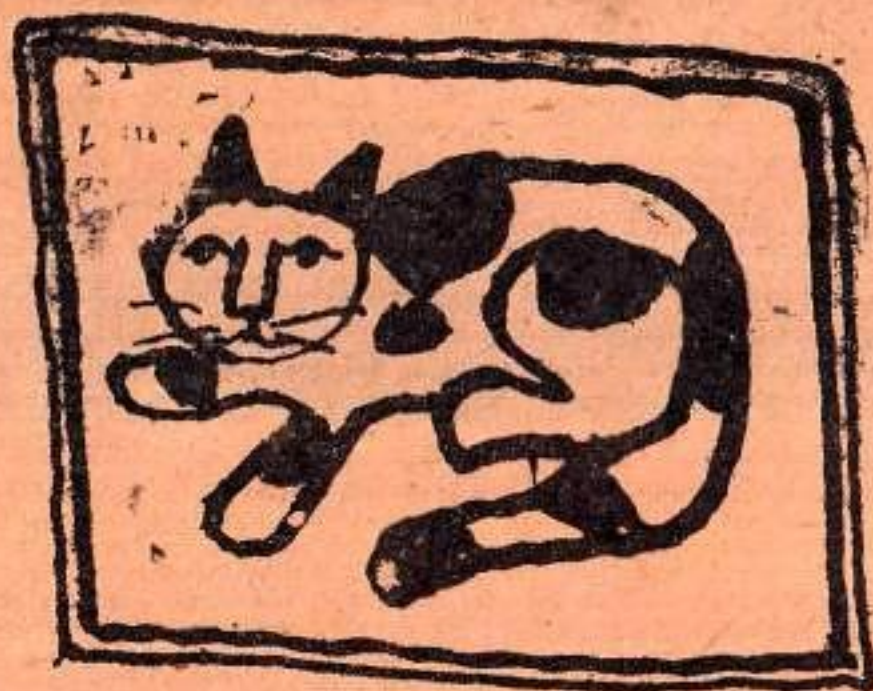
CÂY CỌ

Cây cọ lá tròn xoe
 Xòe ô ra che nắng.
 Tàu cọ như chiếc nón
 Mẹ em đội đi làm.
 Dưới lùm cỏ xanh um
 Gà con chơi đấu vật.
 Dưới bóng cọ mát thật
 Trẻ con ngồi đánh bi
 Cụ già ngồi đan quạt
 Ngày trời trong, gió mát
 Tàu cọ khẽ đung đưa
 Chao đi như cánh sóng
 Là cọ như chiếc tai của trời
 Lắng nghe tất cả mọi người
 Ở trên trái đất!

1977

VŨ THỊ HẠNH THẨM

(Sinh năm 1968)

NẮNG VÀ MÈO

Giữa sân đầy nắng ban mai
Mèo con sưởi ấm nằm dài đuôi chân
Mèo cùng nắng kết bạn thân
Lúc sau mèo ngủ tằn ngần nắng lên.

1977

ĐỒ VẬT TRONG NHÀ

Cái tủ thì ngủ suốt ngày
Sách vở thì thức, thức đầy bao chương

Đồng hồ tích tắc trên tường
Giục em tới trường học giỏi học chăm
Cửa sổ nhìn em xa xăm
Cái nắng đùa nghịch ghé thăm trên đùa
«Trăng vào cửa sổ đòi thơ»⁽¹⁾
Trắng sáng như mắt Bác Hồ trong tranh
Cái ghế chẳng chịu học hành
Ngồi ì hoặc lại đành hanh ngã kèn
Lọ hoa cười đón bình minh
Ngọn đèn sáng tỏ quên mình thức khuya.

1977

CẦU VỒNG

Cầu vồng bảy sắc long lanh
Bắc qua trời rộng núi xanh điệp trùng
Tựa như chiếc đòn gánh cong
Thong dong gánh cả mây hồng sau mưa.

1977

(1) Thơ của Bác Hồ.

EM BÉ NGỦ TRONG BẢN NHẠC

Bản nhạc lúc trầm thanh
Em bé ngủ ngon lành
Bầu trời cao trong xanh
Nhạc long lanh long lanh
Xuyên qua từng kẽ lá
Em bé bưng đôi má
Ngủ trong nhạc êm đềm
Mắt bông hoa lim dim
Tiếng nhạc ngân cao thêm
Con chim hót vang lên
Nhạc mát như kem sữa
Đưa bé đi xa nữa
Đến những nơi huy hoàng
Bay lên tận trăng vàng
Yêu cuộc đời thơ ấu
Yêu cuộc đời tuổi thơ
Bản nhạc như trong mơ...

1977

THẢO NGUYÊN NGÀ

Thảo nguyên xanh ơi!
Những ngày hội vui
Những ngày hội xuân
Bao cô gái Nga
Ôm đàn ba-la-lai-ca
Lại quây quần nhảy múa.

Trên cỏ xanh mênh mông
Từng bầy cừu bông
N như những đám mây
Trôi trên thảo nguyên
Bát ngát
Những đàn hươu sao
Ngơ ngác
Những đàn bê vàng
Lang thang
Nhấp nhô ngọn sóng
Phía chân trời xa.

Bầu trời như thảo nguyên
Cũng mênh mông
Kìa có phải cô gái Nga
N như những nàng tiên

Rung đàn bà-la-lai-ca
 Bay xa
 Lúa những đàn cừu
 Lúa những đàn hươu sao
 Lúa những đàn bê vàng
 Lên trời xanh
 Gặm cỏ
 Tỏa thành những đám mây hồng mây
 trắng mây vàng...

1977

HÁT DƯỚI ĐỒI TRẮC BÀ

Đồi trắc bà
 Như nghìn thanh kiếm xanh
 Vút thẳng
 Lên bầu trời mông mênh.

Các bạn ơi! Ta cầm tay nhau
 Hát bài: «*Hãy để mặt trời luôn chiếu sáng*»
 Hát vang cả địa cầu
 Lời ca bè bạn.

Bao giọng nói màu da
 Chung ánh lửa chan hòa
 Oi chim rừng A-rơ-tếch
 Hãy cùng chúng em ca.

A-rơ-tếch—1978

TÌNH BẠN BÊN BIỂN ĐEN

Hai đứa ôm nhau bỗng thành bè bạn
 Cầu hỏi đầu tiên: tên bạn là gì?
 Tôi tên là Thắm
 Bạn tên là Ta-nhi-a.
 Biển Đen một màu xanh hiền hòa
 Sóng tung bọt lên bờ cười xóa trắng
 Mái tóc bạn óng vàng như nắng
 Nghiêng vào má tôi.

Giờ chia tay đã đến rồi
 Hai đứa nhìn nhau rưng rưng nước mắt
 Biển sáng chân trời
 Đồi hải âu bay vào bát ngát.

A-rơ-tếch — 1978

CON KẾT

Đứng trên vòng sắt
Nghiêng nghiêng cái đầu
Két mặc áo màu
Vàng xanh chấp vá.

Chỉ có cái mỏ
Đỏ như nhuộm son
Cúi xuống ngang lên
Như là mỏ thóc.

Chớp chớp con mắt
Trông rất dễ thương
Cái mỏ cong cong
Giọng kêu quẹt...quẹt.

Ơ kia con kết
Tập nói tiếng người
Két thấy em cười
Đỏ bừng cả mặt.

1978

BỒN HOA Ở NGÃ TƯ THÀNH PHỐ

Hôm qua ở ngã tư
Các chú các cô
Cuốc đất
Mồ hôi từng giọt
Nóng hai bên má em
Sáng nay
Ngã tư hiện lên
Bồn hoa như một câu chuyện cổ
Ngọn gió thành phố
Quấn quanh trong bồn
Hoa đồng tiền tròn
Nở lốm đốm
Hoa cúc trắng
Trắng như áo cô tiên
Hoa mào gà nhìn em
Như muốn gáy
Xe nhiều như nước chảy
Đi theo vòng bồn hoa
Bồn hoa thay chủ công an
Đứng ở giữa
Đoàn tàu hỏa
Đi qua
Huýt còi chào
Bồn hoa cười gật gù
Vẫy vẫy
Mỗi lần em đi học về qua đây

Mở trang sách ra đầy mùi thơm
 Đêm
 Em nhìn thấy hoa trong bồn
 Thành triệu ngôi sao
 Trên bầu trời thành phố.

1978

EM NGHĨ VỀ NĂM 2000

Em nghĩ về năm 2000
 Màu xanh lan ra
 Ôm trùm mặt đất
 Bọn đế quốc
 Rơi xuống hố đen
 Em thấy quả táo dất nước em
 Hát bài ca hạnh phúc
 Em nghĩ về năm 2000
 Trẻ em muốn gì được nấy
 Ngồi trong tên lửa
 Lên cung trăng
 Và lái tàu ra biển
 Săn cá mập
 Em nghĩ về năm 2000
 Đồ chơi của em
 Chạy bằng hơi khói
 Em vẽ những cỗ máy
 Chạy sinh sịch
 Trên trang giấy xanh
 Chú công nhân

Thành ánh sáng
 Bông lúa chín
 Thành mặt trời
 Ngựa sắt của Thánh Gióng ngời
 Bay trong vườn trẻ
 Bọn xâm lược
 Đụng tới bề
 Đụng tới bầu trời
 Đất nước em
 Lửa ngựa sắt phun
 Giắc tan thành mây khói
 Đất biên giới
 Trồng nhiều hoa tươi
 Năm 2000
 Bầu trời
 Mặt đất
 Trẻ con
 Ngồi cùng bàn
 Ăn quả ngọt.

1978

EM TẮM SÔNG BẠCH ĐẰNG

Em nhảy vào giữa lòng con sông
Màu phù sa đỏ hết ngực
Trên môi giọt nước ngọt
Bạch Đằng dang hai tay ôm em
Em như cây cột buồm lớn cao lên
Mọc lên từ con sông
Như cây cọc gỗ
Ở Hải Phòng em gặp Bạch Đằng màu đỏ
Ở thành phố Hồ Chí Minh, em gặp Bạch
Đằng màu gạch non
Em tắm ở dòng sông lên
Ước mơ đi đánh giặc.

BÁC HỒ ĐI TRỒNG CÂY

Bác mặc quần áo nâu
Đầu không đội nón
Trời hôm ấy không có nắng
Tóc Bác trắng như mây trời
Bác đi trong đoàn người
Bác vác chiếc cuốc trên vai
Lưỡi cuốc vui như bàn tay trẻ
Bác đặt xuống cây vú sữa

Chưa trồng nhưng cây đã ra lá non
Mấy hòn đất Bác vun
Hòn đất không muốn xa tay Bác
Gàu nước mát
Như con suối chảy từ trong Bác ra
Nụ cười Bác hiền hòa
Nụ cười từ trong cây trong lá
Cây Bác không lẫn của ai được cả
Vì cây Bác ra hoa đầu tiên
Bốn mùa tiếng chim
Giọng hát giọng cười quanh cây Bác
Trái của Bác ra sớm nhất
Trái nào cũng ngoan như trẻ con
Bốn mùa thơm
Đến mùa chín tự rơi vào
Túi ông già và em bé
Cây Bác như bàn tay má
Quạt mát vào từng ngôi nhà
Trên đường xa
Em nhìn thấy cây Bác
Ngồi dưới bóng cây Bác mở trang
sách đọc
Hàng chữ bay vào đầu
Và mấy nghìn năm sau
Cây Bác tỏa bóng ôm đất nước
Mấy nghìn năm sau
Trái Bác vẫn ngọt
Cho triệu triệu con người.

ĐÈO LÝ HÒA

Một vùng non nước xanh xanh
Con đường — sợi chỉ — uốn quanh lưng đèo
Sườn cao thẳng đứng cheo leo
Xôn xao sóng biển — tiếng reo bồn chồn.

Đèo vươn... chớp đỉnh mây vờn
Cánh sao hùng vĩ, nở tròn bóng cây
Trượng dài liệt sĩ nơi đây
Uy nghi — lộng gió mỗi ngày mỗi đêm.

Qua đèo xe lướt êm êm
Đã bao máu đổ mà nên con đường⁽¹⁾
Đèo Lý Hòa đỏ — chiến trường
Em vui mỗi cánh hoa vương trên cánh.

Buồm ai nhẹ lướt nhanh nhanh
Nắng soi mặt biển — in xanh bóng đèo
Vòm trời tỏa rộng trong veo
Xa rồi... em lại nhớ đèo... đèo ơi!

1975

(1) Trong chiến tranh chống Mỹ, đèo Lý Hòa là nơi trọng điểm, thường xuyên bị bắn phá.

CÁNH VỒNG

Mùa hè nóng ngọn gió Lào
Đung đưa cánh võng em chao đất trời
Căn nhà nhỏ bỗng chơi vơi
Tay em đưa mạnh — liếng cười càng đưa.

Ôi cánh võng có những trưa
Những đêm cùng bố đung đưa dưới rừng
Trường Sơn mưa nắng đã từng
Võng theo chiến dịch qua vùng đạn bom
Gửi về bố tặng chúng con
Bạc màu cánh võng — chẳng còn màu xanh
Em nhìn dáng võng thanh thanh
Ngoài vườn chim hót vui quanh căn nhà.

Mấy năm nay bố đi xa
Võng thêm màu bạc hay là tuổi thêm

Đêm nằm văng « hát » êm êm
 Hoa cau thoang thoảng ngoài hiên bay vào
 Tiếng ru của mẹ năm nao
 Lại rộn ràng vỗ dạt dào bên em
 Tiếng văng — tiếng bố hòa thêm
 Em vào giấc ngủ êm đềm tiếng ru.

5-1974

ĐÊM VỀ

Ông mặt trời đi ngủ
 Hoàng hôn buông phủ
 Cảnh vật nhòe đi
 Bỗng lóe lên
 — Lóe lên những ánh lửa
 Tiếng nổ rền rền
 Ôi tiếng bom giặc Mỹ.

★
★

Đất trời chao trong tiếng reo
 Một bó đuốc trên không... máy bay giặc cháy
 Trắng vụt trèo lên nhà máy
 Nòng pháo nghiêng mình uống ánh trắng.

1972

CÁI KÈNG

Tiếng kèng rất vang
 Bay vòng quanh thôn xóm
 Chiếc kèng làm bằng vỏ bom
 Lai lịch nó — trẻ làng em biết rõ.

★
★

Chui sâu vào đất đỏ
 Quả bom nằm im lìm
 Máy bay gầm rú trên đầu
 Chú công binh lao ra — nơi cái chết vừa mở
 tròn một mắt.

Nó bị bắt tung hai mảnh vỏ
 Nhưng chính nơi đây
 Máu thấm ướt lòng đất đỏ
 Sau tiếng nổ của chùm bom.

Hai mảnh vỏ nằm yên ngơ ngác
 Ôi! Chú công binh... hy sinh...
 Người già đứng ngậm ngùi
 Những đứa trẻ chúng em khóc òa nước mắt.

★
★

Và giờ đây chú nằm yên nghỉ
 Ở đầu làng — trên đồi cao — trong nghĩa trang
 liệt sĩ

Chúng em vẫn thường đến đó
Chăm canh hoa, quét vôi hàng rào trắng.

Mảnh vỏ bom đem về làm keng
Tiếng chú như ngân lên từ tiếng keng
Một mảnh vỏ bom lạnh ngắt
Cái nóng hồi còn đâu dưới tay chú — chú ơi.

Bao năm đã qua rồi
Trái chín ngọt ngào nổi nhớ
Làng em — vùng đất đỏ
Có bóng chú công binh cao lên giữa màu xanh
cây cỏ.

1975

NIỀM VUI

Nắng tháng năm sáng từng khuôn mặt
Vài hạt thóc rơi — bầy chim ủa xuống nhặt
Em ngồi học đầu hè, hương rơm bay
Cơn gió xô ruộng lúa vàng chưa gặt.

Nắng tháng năm vàng những sân nhà
Thóc vàng lóe trên lông mày chú gà

Và sân kho — thừa vàng trải rộng
Vui vào lòng em — nhìn lúa đi xa.

1974

MÀU XANH

Em còn nhớ rõ
Hồi chiến tranh em qua làng nhỏ
Dày đặc hố bom sâu
Làng chìm trong đất đỏ

Hôm nay em lại qua làng
Những ngôi nhà đang hoang trên mặt đất
Đổi thay nhiều
Nhưng đáng yêu nhất
Là những cây non, mầm xanh lấp ló
Đang xóa dần các hố bom đất đỏ.

1974

MŨI TÊN CỜ

Mũi tên ấy — đơn sơ mấy ngàn năm
Cái sắc nhọn còn nguyên in vào lịch sử
Ôi thuở xa xăm
Ông cha ta giữ nước
Tiếng bát cung dội lại — xuyên thời gian âm vang
điều mơ ước
Em lặng nhìn mũi tên
Thoáng một dáng bay... sau trống trận rền rền
Thuở xa xăm
Mũi tên đã nguyên hình dáng đứng
(Viên đạn của khẩu súng ngày nay).

Một mũi tên trong viện bảo tàng
Năm yên lặng nghiêm trang

Người đi xem dừng lại
Vấn vương nụ cười tự hào
Ngoài phố xá lao xao
Rợp cờ sao Tổ quốc mừng chiến thắng
Giữa hai mùa xuân, hạ
Ánh nắng như thực hư
Em nhận ra bao điều mới mẻ
Khi mũi tên trọn hết vòng bay
Và Tổ quốc hôm nay
Ngân lên khúc nhạc
Việt Nam toàn thắng.

1975

MỘT ĐÊM Ở XÓM CHÀI

Không gian lắng trong hơi thở của mây
Hàng dương ngóng ra phía biển
Đêm nay những con thuyền lại rời bến
Ánh lửa từ xóm chài lóe ra.

Một khúc ca và lưới ở đâu bỗng ngân nga
Vang vào trong tiếng trầm của sóng
Một tiếng chim trời khẽ động
Nghe trong đêm như vỡ một chân trời.

Bọn trẻ xóm chài đùa nhau trên bãi cát gọi « ời ời »
Chân giẫm nát những vết còng ban chiều chẳng
chật

Tất cả nghe biển hát
Tiếng gió trong đêm – tiếng gió đã trở mùa
Như mở ra rất nhiều
Tiếng sóng dồn và những cánh buồm về hội tụ
Xóm chài bừng lên ánh lửa
Đón nhận vào lòng mẻ lưới đầy khoang.

*
**

Kìa mặt trời lên xóm chài lại bừng thêm.

1976

CHIỀU TRÊN BÃI BIỂN ĐỒ SƠN

Nắng chầm chậm đi trên mặt nước lao xao
Mặt biển bắt đầu chuyển sang màu đỏ
Phải tầm này mây trắng bay về đỏ
Gió rì rầm trong hàng thông xanh.

Con sóng vỗ vào bờ cát những bọt trắng thủy tinh
Con còng còng càng thấp đỏ như lửa
Một chân trời bát ngát
Trắng xóa những đàn hải âu.

Tiếng gõ chi nhỏ dần trong không gian
Cây dừa dịu dàng như người chị
Hàng thông bỗng thành thi sĩ
Ngân nga lời của biển.

Trời tụ về những vì sao
Cánh buồm bay về mặt đất
Một tiếng sáo ở đâu bỗng cao vút
Bãi biển chiều ngân vang...

1976

LỜI MỘT EM BÉ CHI-LÊ NÓI VỚI CHA

Cha sắm cho con đi, một chiếc áo sợi để mặc ấm
Chỉ cần một chiếc áo sợi thôi con có thể chịu đựng
qua mùa gió rét
Chỉ cần một chiếc áo sợi thôi con có thể sống yên
bình

Cha sắm cho con đi, một chiếc áo sợi để mặc ấm.

Cha đánh đàn nữa đi, cha hát nữa đi cho con nghe
Những bản nhạc xưa cha vẫn thường đánh
Những bản nhạc cha vẫn hằng giữ gìn ấp ủ
Cha đánh đàn nữa đi, cha hát nữa đi cho con nghe.

Cha kể chuyện cho con nghe về thế giới màu xanh
Nơi có những hồ rộng, có mặt nước yên lành
Nơi có vườn hoa rắc đầy hương và ánh sáng
Cha kể chuyện cho con nghe về thế giới màu xanh.

Cha hãy hôn lên má con như mọi lần cha vẫn hôn
con vậy

Cha cầm tay con và dạo quanh thành phố

Cha lại đọc thơ mùa xuân cho con nghe.

Cha hôn lên má con như mọi lần cha vẫn hôn
con vậy.

— Con ơi, cha không thể sắm nổi cho con dù chỉ một
chiếc áo sợi thôi

(Như mọi điều con vẫn hằng mong muốn)

Cha không thể làm cho con vui, làm cho con hiểu
thêm nhiều điều mới lạ

Bọn Pi-nô-chê đã đốt nhà ta, chúng đã chặt tay cha,
khoét miệng cha ở bên đại lộ thành phố

Con đừng chờ đợi, con đừng cầu mong

Cha tin ở con — cha tin ở đời con sẽ làm nên tất cả.

1978

CÔ GIÁO EM

Kính tặng những thầy cô giáo của em

Cô không là ánh sáng

Nhưng lòng cô như một bầu trời

Trong lòng cô có cái dịu dịu như ban mai mùa xuân,

có làn gió mát mẻ của mùa thu.
Cô thấp lửa cho em, cô nhen nhúm cho em.

Cô không phải là một nàng tiên sa
Đôi mắt cô long lanh như hạt ngọc, tiếng nói cô vang
như chuông đồng
Cô không đưa em đến một xứ sở nào xa lạ : rừng mình
sợ hãi
Cô không làm em khiếp đảm và phút chốc có thể
ngất đi
Mái tóc cô không dài và mượt mà như dòng sông xanh
bên này, người cô không cao như ngọn núi bên
kia
Mái tóc cô đượm mùi lá sả bờ ao, hương bồ kết
vườn
Người cô khẳng khiu chân chất như cây lúa đồng,
hiền như nhánh khoai
Cô mang đến cho em vị ngọt ngào đậm thắm của đất
đai, hơi ẩm dân dã của làng quê.
Cô là bông hoa buổi sáng, là nguồn nước trong
Cô là con chim, cô là tiếng hát...

Những dòng đời, những trang sử, những bài văn
Những con đường Trường Sơn gập ghềnh, những
luồng lạch Nam Bộ...

Cô dẫn em đi tới cùng trời cuối đất
Cho em hiểu từng ngọn nguồn tác đất của cha ông.
Cô là vì sao, là trăng, tâm hồn cô bát ngát như cánh
rừng

Cô là ngôi nhà cho em ở
Là con đường cho em đi
Lòng cô rộng như bầu trời, em bay không bao giờ hết...

1977

TRẦN THỊ THÚY GIANG

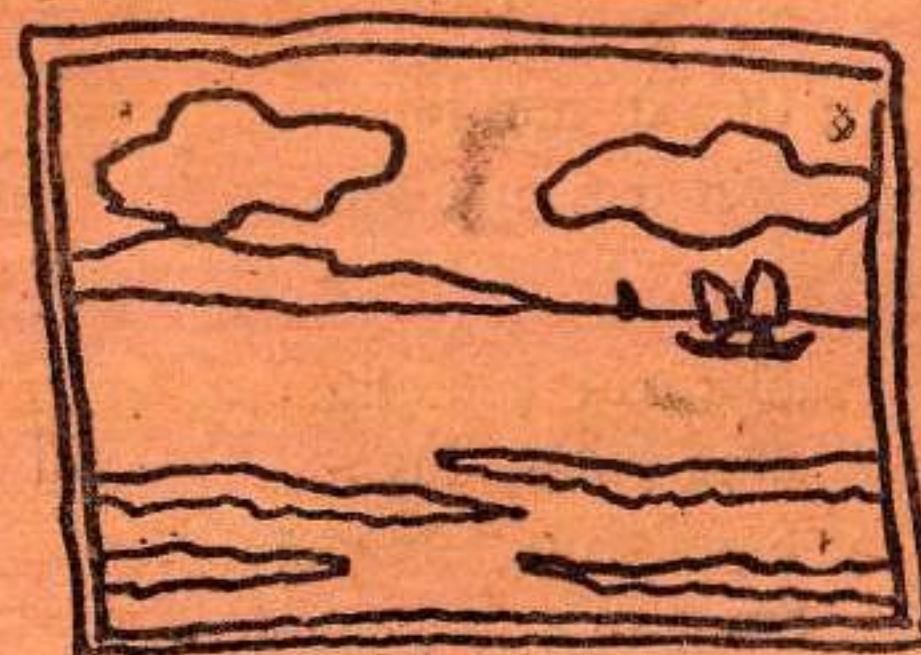
(Sinh năm 1962)

EM ĐANG NGHE BIỂN NÓI

Biển già như ông lão
Biển đùa như trẻ con.

Em đang nghe biển nói
Rằng biển là mệnh mông
Những gì còn vẫn đục
Biển hóa thành sạch trong.

Em đang nghe biển nói
Rằng biển giàu biết bao

Đàn cá sôi trong bụng
Tôm bay như mưa rào.

Em đang nghe biển nói
Rằng biển yêu mọi người
Lòng yêu như muối mặn
Mặn đến cùng chưa thôi.

1976

MẶT TRỜI CỦA CHÚ

Chú công nhân ấy
Qua cửa nhà em
Chú đi một lúc
Mặt trời mọc lên.

Chú là thợ điện
Tay chú cầm kim
Chú đi một lúc
Mặt trời mọc lên.

Mặt trời của chú
Mọc ở đầu dây
Sáng trong như bão
Sáng suốt đêm ngày.

Đường dây của chú
Chia về muôn nơi
Mỗi đường dây ấy
Mọc trăm mặt trời

Mặt trời của chú
Đưa nước lên đồng
Chim reo ngọt tiếng
Lúa vàng nặng bông

Mặt trời của chú
Sáng bừng muôn nơi
Đảo xa tít tắp
Núi rừng xa xôi

Đứng trên cột điện
Bình minh sáng ngời
Từ bàn tay chú
Mọc lên mặt trời.

1977

ĐI NGANG CÁC VÌ SAO

Em ra Hòn Gai học
Có đêm đứng trên cầu cao
Thấy ngôi nhà như tổ ong đầy mặt
Thấy quanh mình chỉ chít những ngôi sao

Những ngôi sao không ở trên trời
Ở trên ấy buồn làm sao chịu được
Mỗi ngôi sao như một giọt nước
Trông sắp rơi mà không thể nào rơi

Nhìn qua sao không thấy bóng người
Thấy nhiều con tàu chở than đầy ắp
Con tàu thở lên làn khói nhạt
Bay quanh các vì sao như mây

Ở vùng than sao mọc rất dày
Càng trong gió mưa, sao càng sáng rõ
Như hạt cườm vàng thêu trên ngực nàng công chúa
Trong các chuyện đời xưa

Những ngôi sao không bao giờ mọc thừa
Ngôi sao ấy là những tầng điện sáng
Đứng trên cầu cao nhìn ra bến cảng
Thấy sao chỉ ở quanh vai

Các anh chị công nhân đi trên cầu này
Toàn thân như tạc bằng ánh sáng
Em lớn lên sẽ làm ở cảng
Đề đêm nào cũng đi ngang các vì sao.

1977

CÓ MỘT QUẢ NÚI

Có một quả núi ở Hòn Gai
Mang tên một công nhân: anh Đặng Bá Hát
Quả núi ấy ở về phía bắc
Đêm đêm ánh điện hắt lên
Trông như trên núi có nàng tiên.
Em đã nhiều lần nhìn lên đỉnh núi
Thấy trời xanh cao cao vời vọi
Mây nghìn năm trắng như tóc ông già.

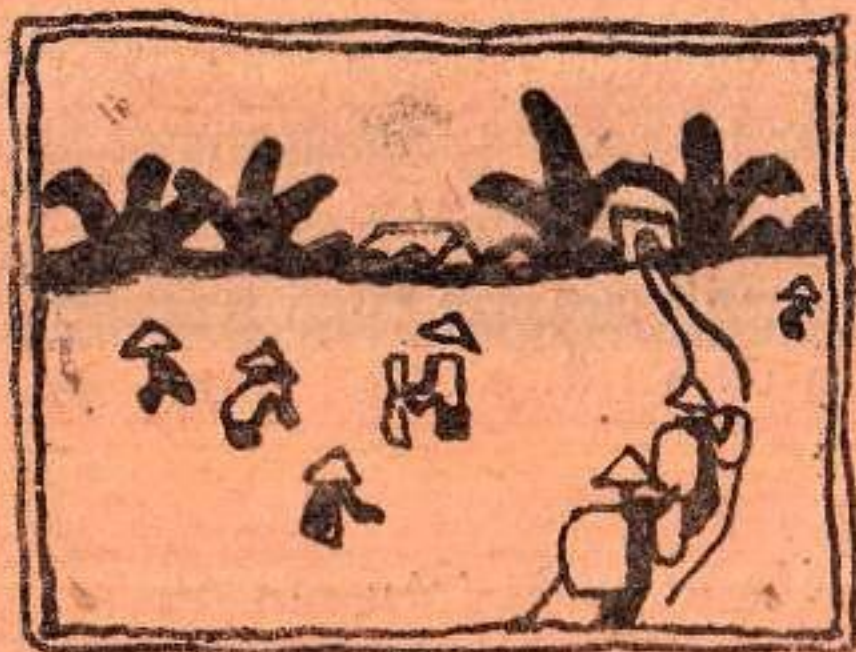
Trận địa của anh đặt trên núi này
Đã bắn rơi máy bay giặc Mỹ
Khi ấy em còn rất bé
Nay đã là một thiếu niên
Lúc sống anh là một đảng viên
Lúc chết anh hóa thành quả núi.

Ở vùng mỏ những đêm mở hội
Pháo hoa bắn lên từ đỉnh núi này
Em cứ ngỡ tâm hồn người đã khuất
Vẫn còn tỏa sáng đến hôm nay.

1977

NGUYỄN THỊ THU HƯƠNG

(Sinh năm 1962)

CÁI ÁO CỦA ĐẤT

Đất ơi diện thế
Vừa áo nâu non
Nay đã xanh rờn
Bát ngát thảm mạ

Áo vàng rực rỡ
Tháng mười tháng năm
Đồng em đất bận
Thay áo quanh năm.

1974

GIẬU MỒNG TƠI

Leo lên nẻo mồng tơi
Bao bạn đang chờ đấy.
Sao cứ gan lì vậy
Cứ bé mãi bé hoài

Ơ! Cái tay vươn dài
Thò lên với bờ giậu
Chú chuồn chuồn đến đậu
Thơm má chú mồng tơi.

1974

CÂY VỆT

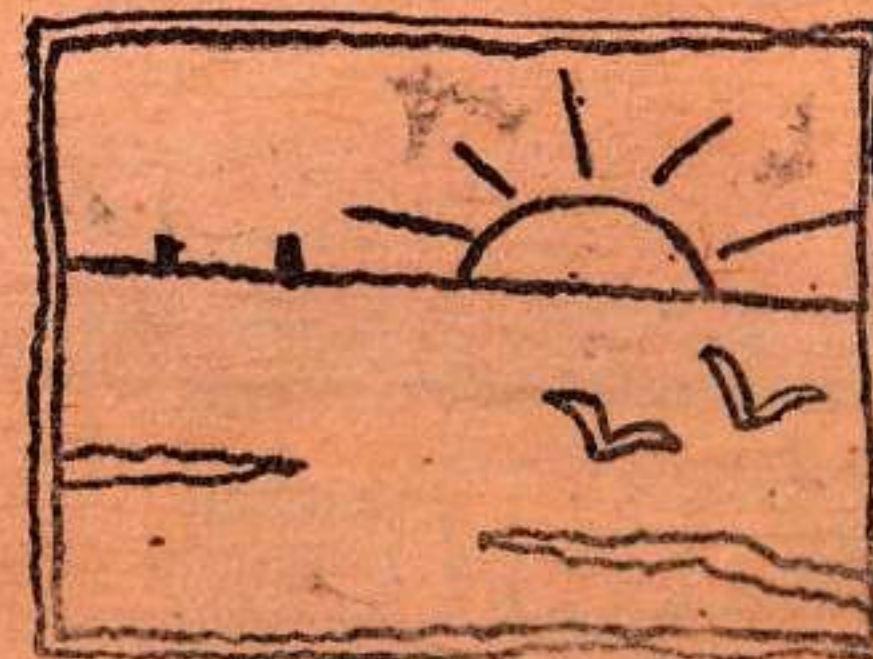
Mặc tấm áo xanh biếc
Vẹt đứng sát bên nhau
Chẳng còn thấy ranh giới
Giữa rừng và biển dâu

Lo sóng vỗ — dề dàu
Lo nước tràn đồng ruộng
Nên vẹt chẳng ngại ngần
Uốn ngực ra chắn sóng

Mùa hoa vẹt nở trắng
Ong bay đến từng đàn
Cánh ong rung tiếng nhạc
Sóng biển hòa âm vang

Sau mỗi mùa ra quả
Vẹt mọc càng dày lên,
Sau mỗi mùa sóng dữ,
Rừng vẹt càng vững thêm...

Biển Thái Thụy
Hè 1971

MẶT TRỜI QUÊ BIỂN

Trong lòng biển Đồng Châu
Có ông mặt trời đỏ
Cứ mỗi sáng tinh mơ
Ông nhô lên từ đó.

Bé muốn hỏi vì sao
Ở dưới biển mà ông không bị ướt
Cứ nổi lên mặt nước
Là ông đã cháy phừng phừng
Ném ngọn lửa đỏ bùng
Tràn lên bao lớp sóng
Như những khối thủy tinh vỡ ra óng ánh?

Đàn hải âu tung cánh
Sáng lên vì lửa mặt trời
Các bác chài ra khơi
Lửa cũng bén vào da đỏ lịm.

1978

BÙI THỊ THANH HUYỀN

(Sinh năm 1965)

BÔNG CÚC BIỂN

Con đường dài trắng xóa
Muối thấm đất từ lâu
Nhưng trên bãi cát mặn
Cúc biển vẫn tươi màu

Những cánh hoa tím đỏ
Ôm ấp vòng nhụy xanh
Bông cúc biển tròn xinh
Như những đồng xu nhỏ

Em đi trên bãi biển
Nâng bông cúc trên tay
— Cúc ơi sao tìm đến
Nơi biển chua mặn này?

Cúc nhìn em nhoẻn cười
Nụ cười sao dễ mến
Em thăm hiểu ra rồi
Cúc muốn làm đẹp biển.

1978

LÊ ÁNH DƯƠNG

(Sinh năm 1962)

ĐỒNG MUỐI

Mặt trời chang chang đỉnh đầu
Màu đất no muối trắng phau
Thoăn thoắt là xe cút kít
Chở nặng càng reo *thích thích!*

Miệng bầu⁽¹⁾ xoáy tròn uống nước
Lượn lên chạt phun thốc ngay
Nước co chân đua nhau chạy
Mau gấp đất để bắt tay...

Đi bên ô phải thấy ngợp
Như đi cầu qua vực sâu
Trời dần dần biến mất đâu
Vị mặn rừng mình thành muối.

Muối mình đang sinh sôi đấy
Nhấp nhánh nhìn em, muối cười
Ơ kìa! Trong mỗi hạt muối
Lấp lánh một ông mặt trời...

1976

(1) Những dụng cụ dùng khi làm muối.

LÊ NGỌC MAI

(Sinh năm 1962)

THƯ GỬI BẠN LIÊN XÔ

Chắc bây giờ tuyết đang rơi trên đất nước Nga
Quê hương bạn bước vào mùa băng giá
Gió thổi về từng cơn, cây rụng lá
Hoa héo tàn, chim chóc chẳng hót ca.

Bởi mùa thu trong sáng đã đi qua
Bởi mùa xuân ấm áp còn chưa đến

Bởi mùa hạ vui tươi và ánh mặt trời đã rủ nhau
trốn biệt
Để đông tràn về với gió rít, tuyết rơi.

Xem thư bạn vừa lạ lại vừa vui
Bạn kể rằng quê hương bạn đang tung bừng nhộn
nhịp
Nhà máy, công trường đang khẩn trương làm việc
Nét xuân bao trùm trên đất nước bao la.

Phút ngạc nhiên qua rồi và tôi chợt hiểu ra
Đất nước bạn mùa đông đến cùng Tháng Mười
vĩ đại
Hắn không khí hôm nay được nhóm lên từ ngọn
lửa Cách mạng Tháng Mười năm ấy
Qua bao năm rồi vẫn hừng hực cháy nơi đây.

Bạn ơi bạn, bây giờ tôi đã rõ
Dù mùa đông về trên đất nước Nga
Hoa vẫn tươi và chim vẫn hát ca
Ánh mùa xuân trong mắt người rạng rỡ.

1976

CHU HỒNG QUỲ
(Sinh năm 1960)

AI YÊU HUẾ HƠN EM

Em chưa về núi Ngự,
Em chưa ghé sông Hương,
Đâu tiếng chuông Thiên Mụ,
Đâu canh gà Thọ Xương?...

Em biết Huế yêu thương,
Qua bản đồ chiến thắng;
Cùng giọt mưa, giọt nắng,
Cùng vị đắng vị cay.
Cùng miếng ngọt miếng bùi,
Em từng mơ về Huế!

Giữa một chiều nắng xé,
Trước bến Phu Văn Lâu,
Gặp ông già Bến Ngự,⁽¹⁾
« Ngang trời dọc đất một thuyền câu,
Thơ đầy túi, rượu đầy bầu,... »⁽²⁾

(1) Cụ Phan Bội Châu bị giặc Pháp bắt giam lỏng ở Huế.
Nhân dân Huế thân mật gọi là « ông già Bến Ngự ».

(2) Trích bài phú « Mùa thu chơi thuyền trên Hương Giang »
của cụ Phan.

Bỗng ông vớt cần câu,
 Giong thuyền xuôi về bể,
 Nghẽn lại ngã ba Sinh,
 Thuyền vỗ sóng trắng chênh,
 Ai nặng tình non nước?...
 (Câu ca dao ngày trước,
 Ru em vào giấc mơ,
 Làm rung động điệu hò,
 Mái nhì, mái dầy...)
 Và trong thơ « Từ ấy », ⁽¹⁾
 Em thương chiếc thuyền nan,
 Trong đêm dài Hương Giang,
 Lênh đênh không bờ bến...

Rồi xuân nay ến liệng,
 Huế lại đỏ sắc cờ,

(1) Bài thơ « Cô gái sông Hương » của nhà thơ Tố Hữu (1938).

Huế được gặp Bác Hồ,
 Em được viết bài thơ,
 Chào sông Hương, núi Ngự,
 Chào Ngọ Môn rộng mở,
 Đón chú giải phóng quân,
 Cùng Huế náo nức xuân,
 Cùng bến thuyền họp chợ!...

Chào ve kêu, phượng nở,
 Chào khăn đỏ đến trường,
 Trong trăm nhớ ngàn thương,
 Trong câu hò Vĩ Dạ!...

Em yêu Huế chi lạ,
 Ai yêu Huế hơn em? ⁽¹⁾

4-1975

(1) Thơ Thanh Hải: « Ta yêu Huế chi lạ! Ai yêu Huế hơn ta?... »

THƯ CHÚ

Cả nhà biết tính chú
Chỉ gửi thư cho ông
Những lúc mình đánh mạnh
Chú vừa lập chiến công
Nên khi bác bưu điện
Từ hè phố gọi vào
« Ra nhận thư tiền tuyến! »
Là mọi người xôn xao

Khi cháu bắt đầu đọc
Cả nhà ngồi quây quần
Ai cũng muốn gần cháu
Để được nghe rõ hơn...

Đầu tháng ba, năm nay
Thư chú về liên tiếp...
Mười hai, từ Đắc Lắc
Mười bảy, từ Kông Tum...
Hai mươi tám, Lâm Đồng
Hai chín, đến Đà Nẵng
Thư đầu chú nói kỹ
Thư sau chỉ ít dòng
Vừa đuổi giặc vừa viết
Lời thư cũng xung phong

Tháng tư, thư dồn dập
Mỗi ngày nhận một tin
Vừa Nha Trang, Cam Ranh
Đã Bình Tuy, Đà Lạt
Rồi Phan Thiết, Phan Rang...
Bước đi lòe ánh chớp

Qua thư đầu cháu tưởng
Chú đi bằng trực thăng
Thư sau cháu lại tưởng
Chú đi tàu hải quân
Mãi hôm vấy Xuân Lộc
Mới biết toàn bằng chân

Chắc chú vào bộ đội
Đôi chân đã dài thêm
Mỗi bước trăm cây số
Nếu không, sao mà nhanh?

Thư cuối cùng cháu nhận
Địa chỉ ghi: Sài Gòn
Đứng giữa nhà cháu đọc
Nghe giọng mình run run

Ông gọi đưa cặp kính
Và cầm lấy lá thư
Lần từng chữ đọc lại
Mắt kính ông bỗng nhòa

Xoa đầu cháu ông bảo
Nhớ biên thư vào trong
Nói rõ đề chú biết
Nỗi mừng này của ông.

15-5-1975

MỤC LỤC

1 - Con gà nhà em	PHAN THỊ VÀNG ANH	3
2 - Cái kim cái chỉ	- nt -	4
3 - Chim đi dạo mát	- nt -	4
4 - Cây gioi	- nt -	5
5 - Cô thợ quét vôi	NGUYỄN THỊ THANH TÂM	6
6 - Cây si	- nt -	7
7 - Mặt trăng và mặt trời	- nt -	8
8 - Cái máy bơm	HOÀNG NGỌC CHÂU	9
9 - Màu sắc nông trường	- nt -	9
10 - Gặp gỡ	- nt -	10
11 - Cây cọ	- nt -	11
12 - Năng và mèo	VŨ THỊ HẠNH THẨM	12
13 - Đồ vật trong nhà	- nt -	12
14 - Cầu vồng	- nt -	13
15 - Em bé ngủ trong bản nhạc	- nt -	14
16 - Thảo nguyên Nga	- nt -	15
17 - Hát dưới đôi trác bá	- nt -	16
18 - Tình bạn bên biển Đen	- nt -	17
19 - Con kết	NGUYỄN TÙNG CHI	18
20 - Bồn hoa ở ngã tư thành phố	- nt -	19
21 - Em nghĩ về năm 2000	- nt -	20
22 - Em tắm sông Bạch Đằng	- nt -	22
23 - Bác Hồ đi trồng cây	- nt -	22

24 - Đèo Lý Hòa	PHAN QUANG MINH	24
25 - Cánh võng	- nt -	25
26 - Đêm về	- nt -	26
27 - Cái keng	- nt -	27
28 - Niềm vui	- nt -	28
29 - Màu xanh	- nt -	29
30 - Mũi tên cỏ	- nt -	30
31 - Một đêm ở xóm chài	NGUYỄN TUẤN ANH	32
32 - Chiều trên bãi biển Đồ Sơn	- nt -	33
33 - Lời một em bé Chi-lê nói với cha	- nt -	34
34 - Cò giáo em	- nt -	35
35 - Em đang nghe biển nói	TRẦN THỊ THÚY GIANG	37
36 - Mặt trời của chú	- nt -	38
37 - Đi ngang các vì sao	- nt -	39
38 - Có một quả núi	- nt -	41
39 - Cái áo của đất	NGUYỄN THỊ THU HUONG	42
40 - Giậu mồng tơi	- nt -	43
41 - Cây vệt	LÃ THỊ BẮC LÝ	44
42 - Mặt trời quê biển	- ni -	45
43 - Cầu Hàm Rồng	NGÔ THỊ BÍCH HIỀN	46
44 - Bông cúc biển	BÙI THỊ THANH HUYỀN	48
45 - Đồng muối	LÊ ÁNH DƯƠNG	50
46 - Thư gửi bạn Liên Xô	LÊ NGỌC MAI	51
47 - Ai yên Huế hơn em	CHU HỒNG QUÝ	53
48 - Thư chú	NGUYỄN HỒNG KIÊN	56